

El prodigi de la Costa Daurada

La màgia d'aquesta costa està en els in comptables contrastos que es manifesten en una extensió molt reduïda. Això fa que tant els amants de la mar com de la muntanya puguin trobar-hi tot allò que esperen d'unes magnífiques vacances.

“**C**osta Daurada” és el nom que rep el litoral mediterrani que va de Cunit (Baix Penedès), a les Cases d’Alcanar (Montsià). És una costa poc accidentada, amb unes platges molt extenses de sorra fina i d’aigües poc profundes i atemperades que inviten al bany.

La Costa Daurada és dominada per un clima mediterrani suau i és famosa pel seu cel desennuolat i el seu sol de lluminositat intensa. En aquesta franja de terra amarada de llum es dibuï-

xen una gamma de colors i de matisos que van des de l’or de la sorra de la platja a l’ocre clar dels carreus de la muralla de Tarragona o dels monestirs del Cister, passant pel color mostassa de les cases de pagès, o el verd de les muntanyes de Prades o dels ports de Beseit.

Natura i civilització. Els atractius naturals evidents de la Costa Daurada conviuen des de fa segles amb l’artifici de la civilització: antics poblats ibè-

rics, un immens llegat romà, encara ben viu, edificis àrabs i construccions gòtiques, sense oblidar l’empremta del modernisme, tan difós per tot Catalunya.

L’estructura urbana de la Costa Daurada és formada per les ciutats de Tarragona, Reus (que els amants del modernisme no poden deixar de visitar), Salou, Tortosa, Valls i el Vendrell, amb una població que oscil·la entre el 20.000 habitants de la capital del Baix Penedès i els 125.000 de Tarragona.

Com que no hi ha grans aglomeracions urbanes, la regió ha mantingut una alta qualitat ambiental. Totes les viles i ciutats tenen el seus carrers comercials claferts de botigues i espurnejants de vida pròpia.

Sempre la mar. El litoral de la Costa Daurada té unes característiques molt peculiars. Les seves platges són protegides dels vents de tramuntana per la serralada pre-litoral, i són d'arena abundant que s'endinsa suaument vers la mar en aigües clares i poc profundes. A l'època estival la mitjana de les temperatures oscil·la entre el 21°C de mínima i el 28°C de màxima. L'ambient hi és ideal, sense xafogor, perquè la marinada el manté força fresc. Els hiverns no hi són rigorosos i hi abunden els dies clars i assolellats.

Cadascuna de les poblacions del litoral proporciona als visitants un bon ventall de possibilitats, des de la tranquil·litat més sedant a la diversió més moguda.

Cunit, Calafell, Salou i la Pineda tenen magnífiques platges on les aigües tranquil·les permeten la pràctica d'esports marítims durant tot l'any. Torredembarra ofereix l'encant de les velles construccions del litoral català. Una passejada pel seu carrer major o el "Corraló" de Sant Andreu encara ens pot transportar a la placidesa dels pobles mariners del segle passat.

A Roda de Berà hi ha el Roc de Sant Gaietà, una cala perfilada d'edificis pintorescos que volen representar alguns indrets espanyols. El nucli antic de Creixell, en canvi, arrenca de l'alta Edat Mitjana i reflecteix tota la seva història en un seguit de monuments. El seu castell de final del segle XI és, sens dubte, la millor fortificació de tota la costa.

Els encants d'aquestes poblacions ha inspirat l'obra de no pocs artistes. Aquest és el cas del Vendrell, vila natal de Pau Casals, el violoncelista universal, on podem visitar-ne la Casa Museu i que disposa d'un auditori dedicat al gran músic. Això mateix passa a la vila de Mont-roig, que va inspirar una gran part de l'obra de Joan Miró.

A la ciutat de Tarragona, hi conviuen en plena harmonia tradició i modernitat. A la preservació del llegat romà, s'hi uneix l'impuls d'un dels ports més importants de Catalunya, amb paisatges espaiosos i un gran desplegament

Menjar i beure

La Costa Daurada és coneguda, així mateix, per la seva bona cuina, especialment per la qualitat i la varietat d'un peix excel·lent. Així cal parar una atenció especial als fideus rossejats (elaborats amb brou de peix) o al peix al forn amb sal de mar a l'antic estil mediterrani.

Una altra especialitat remarcable

és el romesco, una salsa feta d'ametlles, nyores i oli d'oliva. Un costum culinari que darrerament ha adquirit popularitat i que és originari d'aquestes contrades és el dels calçots, una variant de ceba cuita a la brasa i sucada amb romesco. Tampoc no ens podem descuidar del xató, ni dels caragols, cuinats de mil maneres, segons l'indret i el secret de cada cuiner, ni dels dolços, ni d'una fruita seca de primera qualitat, reconeguda a tot el món.

A la Costa Daurada el vi és, a més del complement dels àpats, una bona excusa per a viatjar i descobrir les terres que voregen el litoral. De fet, hi trobem cinc denominacions d'origen diferents: Priorat, Terra Alta, Conca de Barberà, Penedès i Tarragona. El vi d'aquestes contrades ja era conegut i apreciat pel romans, però la vinya va assolir-hi el màxim prestigi gràcies als monestirs, que van treballar-la fins el segle XVIII, i l'ha mantingut gràcies als cellers cooperatius dels segles XIX i XX, esplèndides mostres del modernisme arquitectònic en el seu aspecte més funcional.

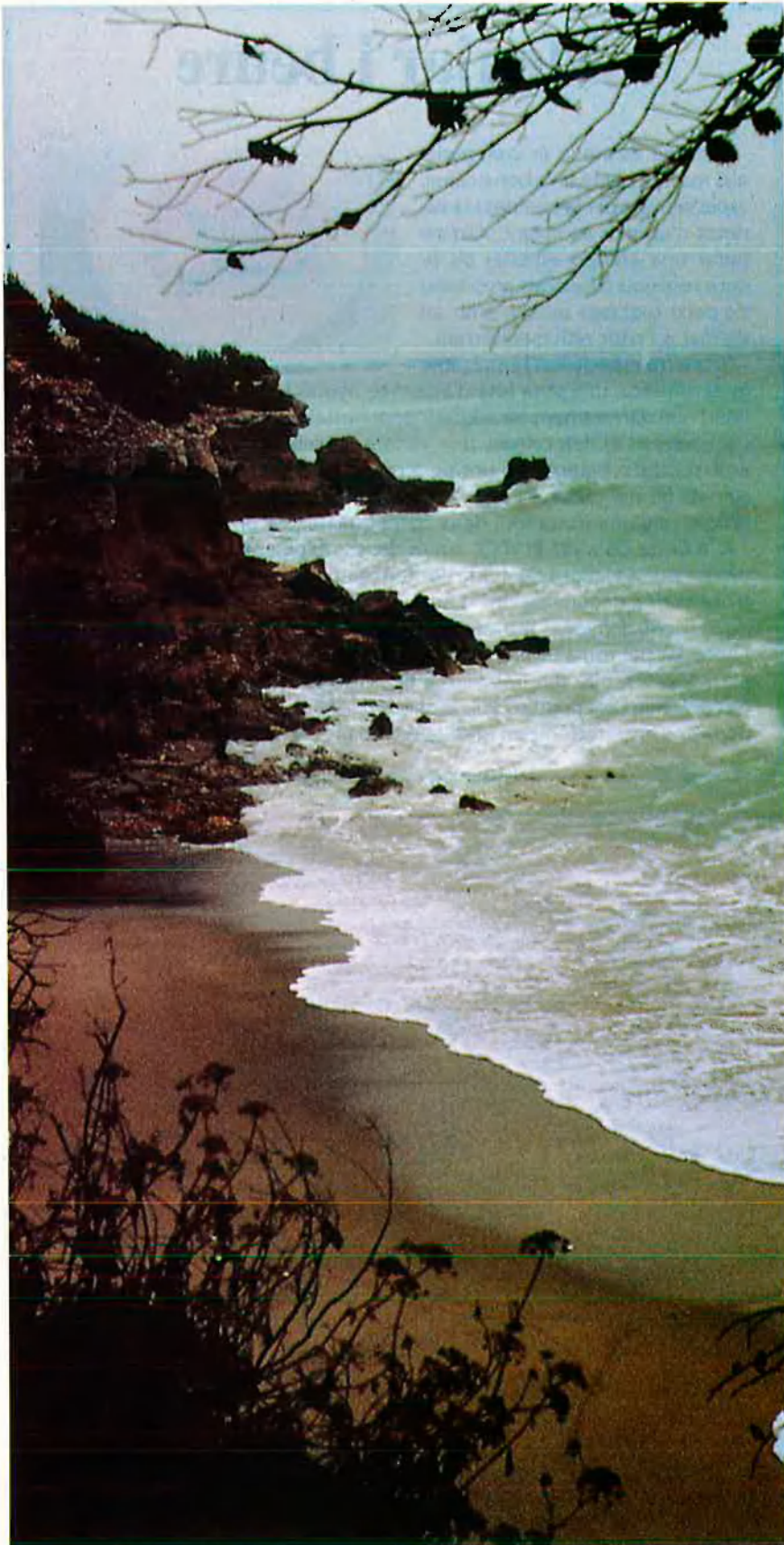

ARXIU

ARXIU

El Delta de l'Ebre, amb els seus paisatges insòlits i plens de contrastos, és una de les reserves ecològiques més importants d'Europa.

ARXIU

Els encants de la Costa Daurada han inspirat l'obra de no pocs artistes, com Joan Miró, que va quedar fascinat pels paisatges de Mont-roig (a la foto).

ment comercial que en fa un dels centres de serveis més importants del Principat.

Cambrils posseeix vastes zones residencials que s'estenen al llarg de la costa, amb dilatades pinedes que arriben fins a la platja. L'arribada de les barques de pesca a port i la subhasta del peix constitueixen un espectacle digne de contemplar.

La producció pesquera també té una gran importància a l'Ametlla de Mar. Els seus pescadors tenen fama de ser els millors tonyinaires del litoral. El peix és fonamental en la cuina de la Costa Daurada. A Cunit, Cambrils, Altafulla, el Perelló, l'Ampolla i Sant Carles de la Ràpita podem gaudir de les especialitats culinàries locals a base de peix i de marisc. Paelles marineres, sarsueles, graellades de peix, suquets, arrossejats, fideuades i arròs negre en són algunes de les varietats més apreciades.

Terra endins. La Costa Daurada és molt més que no platges. Començant pel sud, hi trobem els ports de Tortosa-Beseit amb un perfil orogràfic tan feréstec com encantador. Es tracta d'un conjunt de crestes trencades i de barrancs amb timbes impressionants com la Caramella, la Vall de Bous o el riu Sènia. En el curs d'aquest riu, poc abans d'arribar al pantà d'Uldecona, hi ha una cova amb pintures rupestres que mostren escenes de cacera dels antics pobladors de l'indret.

A cavall entre les comarques del Camp, la Conca de Barberà i el Priorat podem veure paisatges de roure, alzina, pi blanc, arboç i marfull. Són les muntanyes de Prades. Una configuració a base de masses boscoses trencades per cingleres li donen un caràcter excepcional. Cap a l'oest hi ha el massís rocós del Montsant, que té als seus peus la interessantíssima cartoixa d'Escaladei.

Escaladei és una de les proves palpables que l'interior de la Costa Daurada també alberga formidables conjunts monumentals. Així, hi trobem, a més a més, els esplèndids monestirs romànicogòtics de Santes Creus, Vallbona de les Monges o Poblet (de tanta significació en la història de Catalunya i que ha estat declarat patrimoni de la humanitat per la UNESCO).

Aquestes contrades de l'interior diríem que gairebé imposen un contacte

amb la natura, una natura propícia, a més, a practicar-hi l'alpinisme, l'excursionisme, l'escalada, l'ala delta o de pendent..., sempre, és clar, amb la possibilitat de guies professionals. Dins l'àrea d'influència de la Costa Daurada hi ha trenta-cinc residències-casa de pagès que garanteixen un sojorn allunyat del brogit i amb facilitats per a tractar la gent del lloc.

L'enèrgic desenvolupament que ha viscut el sector turístic i industrial aquests darrers anys ha posat damunt la taula el debat sobre l'equilibri ecològic. En aquestes comarques hi ha actualment quatre espais protegits, perfectament delimitats: la Vall del Monestir de Poblet; la reserva natural dels Algars; la reserva nacional de caça dels Ports de Beseit i el Parc Natural del Delta de l'Ebre.

El Delta de l'Ebre. És una de les reserves ecològiques més importants d'Europa, i per aquest motiu mereix un tractament especial en aquest recorregut. Actualment té una superfície de 4.924 Ha que contenen més de tres-centes espècies d'ocells i peixos i una flora de gran interès botànic. El Parc disposa d'una Estació Biològica per a la reproducció i conservació d'espècies, amb un Museu Ecològic i un Centre d'Informació i Documentació de dades per a estudis biològics.

El golf

ARXIU

Quatre importants clubs de golf poden satisfer a la Costa Daurada les expectatives dels amants d'aquest esport.

–Bonmont Terres Noves. Un disseny acuradíssim de cada forat converteixen aquest camp en una fita per a qui desitgi jugar en un entorn de la màxima qualitat

–Costa Dorada. Envoltat de pins, oliveres, palmeres i salzes, el camp s'estén sobre terrasses esglaonades. Dues piscines envolten, a més, el club.

–Reus Aigüesverdes. D'una situació excel·lent, ocupa el centre del triangle format per la ciutat de Reus i les poblacions costaneres de Salou i Cambrils. Les bones comunicacions i un clima excepcional per a la pràctica del golf en fan un camp de prestacions immillorables.

–La Graiera. El terreny s'hi ha disposat amb summe respecte per a la bellesa natural de l'indret que ceneix la gespa del camp.

ARXIU

L'aqüeducte romà de Tarragona és una de les valuósíssimes peces del llegat que la civilització romana va deixar en aquestes terres.

Els seus paisatges són insòlits i plens de contrastos. Així passen d'uns arrossars impecables a dunes d'aspecte desèrtic, i de la fauna exuberant dels estanys, maresmes i ribes de l'Ebre a platges extenses i tranquil·les.

A més, el Delta és un paradís de la caça i de la pesca esportiva, i les amples i tranquil·les aigües de l'Ebre són el marc adequat per a la pràctica de tota mena d'esports nàutics com la vela, el piragüisme...

Riu amunt, i un cop passada la Tortosa mil·lenària, hi trobem indrets plens de força. A Ginestar, per exemple, els habitants encara traspassen el riu amb una curiosa barca fins a Miravet, on s'alça un castell medieval imponent. A partir d'aquí ens endinsem per la bella Ribera d'Ebre que, vertebrada pel riu que li dona nom, ofereix la possibilitat de practicar-hi el rem en un entorn de condicions inmillorables.

Natura i monuments són un conjunt

A la Costa Daurada, també podem trobar encisadors espais de muntanya, com el Montsant (a la foto de l'esquerra), i manifestacions festives d'origen ancestral, com els celebèrrims castells.

Port Aventura

Només a tres minuts de Salou hi ha Port Aventura, el gran parc temàtic de la Costa Daurada i de Catalunya, i un dels més grans d'Europa. És un indret molt atractiu que permet de viure a tota la família fantàstics viatges d'aventures pels cinc mons del parc: l'exòtica Polinèsia, la Xina mil·lenària, el Mèxic xiroi i el Far West. A banda el Drac Kahn, l'espectacularitat del qual es pot albirar des d'alguns quilòmetres lluny, Port Aventura té grans atraccions com el Tomahawk i la Stampida, una muntanya russa de fusta de les més grans del món i que fa una impressió de la bona.

incomplet sense la festa, una de les manifestacions més importants de la cultura d'un poble. A la Costa Daurada, la primera manifestació de la cultura popular és el castell, una celebració totalment arrelada en el

sentiment col·lectiu, podríem afirmar.

Els castells o torres humanes tenen un origen ancestral. La seva bellesa i dificultat són evidents, sobretot quan es pot comprovar que les es-

tructures guanyen cada cop més en complexitat i risc.

La ciutat de Valls és el bressol i la capital dels castells, amb colles que tenen, cadascuna, la seva pròpia escola de grallers i el grup musical que amenitza les festes castelleres. Colles castelleres, se'n poden trobar per tota la geografia de la circumscripció de Tarragona, per més que avui la passió dels castells hagi començat a escampar-se pertot arreu del país.

Una altra manifestació folclòrica d'un magnetisme innegable és la dels diables. Constitueixen un espectacle ple de llum i de so i sobretot de pólvora. Aquests grups es caracteritzen per la seva vestimenta particular, amb motius infernals, i per un ball de foc incessant al costat que ornamenta un discurs satíric. La Costa Daurada és un lloc habitual d'aplec de grups de diables que, igual que els castellers, van estenent-se a poc a poc per tot Catalunya.

En aquesta petita porció de la Mediterrània es concentra, doncs, una gran varietat de recursos, i això vol dir que ofereix possibilitats incomptables: platja, muntanya, clima benigne, gent cordial..., i és la combinació de tot plegat que en fa un espai veritablement captivador.

Amb el suport de:

